

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae Sive Ivs Ecclesiasticvm

Wiestner, Jacob

Monachii, 1705

Art. I. De Religionis Ingressu post Matrimonium Ratum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62668](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62668)

TITVLVS XXXII.

De Conversione Conjugatorum.

Transire ad Religionem, in eaque Professionem edere non Cælibes duntaxat, sed certis casibus etiam Conjugati consente & nuptiali fœdere omnino dissolutò, permittuntur.

ARTICVLVS I.

De Religionis Ingressu post matrimonium Ratum.

SUMMARIUM.

1. Post hoc ingressu ille conjugum permittitur esse.
2. Intra bimestre, à die nuptiarum computandum.
3. Et Jure competens volenti ingredi Religionem:
4. Non de ista cogitanti,
5. Neque etiam vi cognita post lapsum bimestre.
6. Imò nec vi cognita intra bimestre:
7. Cui tamen ingressus verius est permittitur.
8. Vinculum nuptiale solvitur ipsa Professione.
9. Saltem extra Societatem JESU.
10. Imò etiam in ista:

11. In qua propterea professio à conjugato emittenda est post dissolutionem.

12. Professio matrimonium Ratum secundum aliquos DD. Nuptiale.

13. Secundùm alios Divinò:

14. Verius Ecclesiastico Jure dimitte.

15. Quò solo Voti Solemnitas est necessaria.

16. Occurritur argumenti pro Nuptiali & Divino Jure allati.

ET imprimis quidem, si eorum matrimonium sit Ratum, hoc est, per verba quidem de presentia Ecclesie facie legitime contractum: sed per carnalem copulam ad proles generationem ex se aptam non consummatum, *can. De sponsat. 27. q. 3.* propter quam causam sponsio de presentia ad deliberandum de ingressu, & propositum exequendum conceditur dimittitur, *c. Ex publico 7. à matrimonii contractu die computandum, Barbosa in c. cit. n. 5.* intra quod, vel etiam longius aut brevius tempus, si cognitò causà extendendum aut restringendum videatur, secundum Glossam in *c. cit. V. Intra duorum & 3. normit. ibid. n. 11.* matrimonium consummare non tenetur: & si Religionem à sede Apostolica approbatam ingrederetur, in eaque professionem, alterò etiam invitò, emittat, matrimoniale vinculum omnino solvitur, *c. Verum 2. c. Ex parte*

14. Eò autem transactò, si ad Religionem nondum transit, vel ad illud, conjugati exigenti debitum reddendò, consummandum, vel ad Religionis propositum exequendum per excommunicationem compelli potest, *Glossa cit. & in c. Ex publico cit. Ant. de Butrio n. 13. Sylvestro V. Votum 5. q. 3. Sanchez Lib. 2. de Matrim. disp. 24. n. 27.*

Neque obstat sententia Christi Domini, *Matth. cap. 19. v. 9.* negantis viro licere uxorem dimittere, *Nisi ob causam fornicationis*: vel; quòd contractò matrimonii conjugum utrique quæsitum sit jus in corpus alterius, *c. Quidam 3. in fine*, quò invitò privari, & alter in ejus præjudicium consilium mutare non potest, *l. Nemo 75. ff. de C. Mutare 33. in 6.* Non, inquam, tam illa Servatoris sententia, quam hac ratio obstat. Illa; quia intelligenda est de matrimonio jam consummato, *c. Ex publico cit.* Illa, partim; quia jus illud non est quæsitum omnino absolute, sed sub tacita conditione, *Nisi alter ingrediatur & profiteatur Religionem, c. Ex parte cit.* partim verò; quia ex iusta causa privari quis jure suo potest à Principe, etiam per legem vel canonem: ut patet ex Præscriptione, quæ aliquem jure suo privari, ex utroque Jure constat. Unde

3. Dubium oritur primò, an bimestre à Jure indultum etiam competat conjugati Religionis propositum non habenti; ut matrimonium consummare ante illius lapsum non teneatur, quòd cum *Glossa in can. Conjuges, 27. q. 2. & Sylvestro V. cit. q. 1. casu 4. & alii Sanchez Lib. 2. de Matr. disp. 24. n. 25. & Pontius Lib. 9. cap. 9. n. 7.* affirmant, eà permoti ratione; quòd favore Religionis ad matrimonii consummationem à Jure indultum sit generaliter: eamque ingrediendi propositum, qui jam non habet, intra bime-

stre acquirere & mutari in melius possit.

Verùm, quia *c. Ex publico cit.* bimestre mulieri indultum est ex ratione; quòd eam non solum à viro nondum esse cognitã: sed insuper ad Religionem transire velle, assereretur, ut ex *c. cit.* lectione integra, à Gonzalez relata, constat, Juri conformior & rationi etiam consentanea est sententia Palai *Tract. 23. disp. 3. p. 2. § 5. n. 7.* cum Angelo *V. Debitum, n. 11.* Navarro *Manual. cap. 16. n. 27.* & *Coinck disp. 26. dub. 4. n. 46.* bimestre negantis & ad debitum exigenti reddendum obligantis eum, qui Religionis propositum non habet & de ejus ingressu non de- liberat; quia conjuges matrimonium contrahendò sibi mutò corporis sui potestatem ad actus conjugales tradunt; ac proinde ad ejus usum concedendum statim obligantur, *arg. l. Promissor 21. §. 1. ff. de Constit. pecu.* extra casum specialiter exceptos à Jure, in conjugio eum duat taxat casum eximente, quò post matrimonium Ratum conjugum alter Religionis propositum & cogitationem habet, *c. cit.*

Dubium secundò, & satis ambiguum Resolutionis controversia est, an Religionis ingressus etiam permissus sit sponte de præsentì, per vim cognitã intra bimestre. Ei, quæ, istò ante Religionis ingressum lapsò, vi cognita est, illius ingressum, alterò invitò, non permissum, satis convenit inter DD. quòd, cum eò lapsò conjugati exigenti debitum reddere teneretur, ab isto, id sibi negatum vi extorquente, injuriam passa non sit, ut cum *Sylvestro V. Divortium q. 5.* advertit *cit. Sanchez disp. 22. n. 1. & Fagnanus in c. Ex publico cit. n. 35.*

Ei quoque, cui debitum intra bimestre reddere, sine proposito & mentione transitus ad Religionem reuerti, maritus copulam vi extorquet, Religionis ingressus

ingressus postea permissus non est; quia etiam ipsi; quod viro debitum exigenti reddere juxta antè dicta teneretur, injuria illata non est, ut cum Covarruvia p. 2. de Sponsal. cap. 7. §. 4. n. 11. notat cit. Fagnanus n. 33.

6. Religionem ingredi etiam non posse illam, cui religionis propositum ostendenti, imò ad ejus ingressum jam paratæ vis intra bimestre illata est, cum Hostiensis in Summa n. 8. & alii defendunt Henriquez Lib. 11. cap. 5. n. 8. Gutierrez de Matrim. cap. 54. n. 16. & Sanchez cit. disp. 22. n. 5. Moventur; quia sponsa ita cognita jam una caro facta est cum sponso; ac proinde, istò invitò, ad Religionem non admittenda, ex decisione r. Ad Apostolicam 13. Confirmatur hæc ratio; quia Jura factum potius respiciunt, quam voluntatem, can. Si quis iratus 15. q. 1. etiam in copula carnali violenta; cum ex ea oriatur affinitas, arg. c. Dissertionem 6. De eo, qui cognovit, & ita corruptam ducens bigamus efficiatur, c. Debitum 5. de Bigamis & corrupta inter Virgines amplius nequeat consecrari, can. Si quis cit.

7. Ita firmata ratio, sicut matrimonii consummationem & ex ista ortam matrimonialis vinculi indissolubilitatem persuadet, sic eam, quæ vi cognita est, marito ita devinctam; ut, ipsò invitò, Religionem ingredi nequeat, non evincit; licet hanc ingredi, invitâ ipsâ, non valeat maritus; quòd ex parte ipsius copula fuerit omnino libera, ut cum cit. Sanchez à n. 6. & alii observat Palao cit. disp. 3. p. 2. §. 1. n. 3. Ratio ingressum sponsæ permittendi est; quòd gravem injuriam passa sit à sponso: à quo neque ipsa privari suo jure, neque ille pro pœna, violentâ oppressionem commerita, commodum & primum reportare debet; ne ad delinquendum quis invitetur, contra Reg. can.

Legi, 16. q. 1. quòd tamen fieret, quia hæc ipsò; quòd sponsa nondum cognita intra bimestre Religionem ingredi valeat; ac proinde sponsa obligata tantum sit sub conditione, Si eo tempore non ingressa fuerit, iste eâ potiùdi ipse ad vim necessitatis facile induceretur, si eam, quomodocumque à se cognitam, Religiois professionis incapax libique absolute obligatam reddi posse, sciret.

Neque obstat primò; quòd ita cognita consecrari nequeat inter Virgines; cum ad hoc corporis integritas necessaria sit, can. Acutiùs 2. disp. 26. quia nihil minus edere potest professionem, in qua castè vivendi voluntas potius, quam lectum five corporis integritas accessit, let, Joan. Andr. in Reg. Quæ contra 14. n. 6. n. 11. & Fagnanus l. cit. n. 55.

Neque secundo; quòd ita sponsa in seculo desertus sine conjugii spe manere debeat usque ad obitum sponsæ, ingredi Religionem, cum; quia hoc non magis durum est, quam ea violatio sponsæ in prorsus: tum verbò; quia eidem pœna obnoxius est conjux, lapsus in adulterium vel hæresin: quæ crimina juri matrimoniali non magis, quam sponsæ, ad creberrimis Agni nuptias aspirantis, violenta oppressione adversatur, Sanchez cit. disp. 11. num. 6.

Dubium tertio est, quando, sponsa alterò Religionem ingressò, matrimoniale vinculum dissolvatur, & factò ad Religionem transitu eò, quòd in seculo relicto est, aliud matrimonium iniri posse, clarè decisum est. Ex parte 14. verbis, Reliquis ex tunc legitimè poterit alteri copulari.

An autem transitus ille intra duos menses faciendus sit, olim magis discussio fuit. Hodie satis recepta Negativa & communis DD. sensus est, bimestre illud à Jure præfixum ad deliberationem de ingressu

gressu & assumptionem habitus Novitiorum; ac proinde istò assumptò integrum annum probationis expectandum, donec transitus per Professionem consummatur, & vinculum illud dissolvatur. Imò, si Religionem ingressa sponsa duodennis primùm esset, ejus de præsentis sponsus aliud conjugium inire non posset ante lapsum quadriennii, hòc ipsò, quòd Professio ante decimum sextum ætatis & integrum probationis annum expletum valide emitti hodie non possit, ex Decreto S. Synodi Tridentinæ *Sess. 25. cap. 15. de Regular. cit.* Henriquez *Lib. 12. cap. 5. n. 8.* Sanchez *disp. 24. n. 7. 88.* & Fagnanus *in c. Ex publico cit. n. 25.*

Neque refert; quòd conjugii in seculo manenti grave sit, tamdiu se continere; quia nulla ipsi injuria irrogata est ab ingrediente: qui usus est jure, quòd Religionis favore ipsi & sibi etiam competere, ut etiam illos probationis & ætatis annos completos exigi, non ignoravit, ut cum *cit.* Sanchez *n. 5.* observat Pirrhing *ad hanc Rubr. n. 51.*

9. Dubium quartò est, quando matrimonii Rati vinculum dissolvatur, si sponsus de præsentis ingrediatur Religionem Societatis JESU. Fuere DD. qui id solvi assererent editis post tirocinii biennium tribus Substantialibus Religionis votis; ac proinde istis, licet simplicia tantùm sint, Matrimonii Rati dissolvendi vim competere, existimarent eà persuasi ratione; quòd Professio solennis eam vim & efficaciam habeat; quia constituit Statum Religiosum: quem etiam constituant tria vota Substantialia Religionis post Novitiatùs biennium emissa in Societate: quòd Suarez *Tom. 4. de Relig. lib. 3. cap. 3. n. 2.* ita certum esse asserit; ut negari hodie sine temeritate & errore non possit, propter *Constitutiones* Gregorij XIII. quæ incipiunt *Quantò fru-*

tuosius, 2. Calend. Februarii & Ascendente, 8. Calend. 1584. editas; quibus nunquam satis laudatus Papa iste, votorum illorum editione aliquem verè & propriè Religiosum effici & semper effectum, non solum declaravit: sed insuper id impugnare, & contrarium asserere præsumptum temeritatem excommunicationis ipsò factò incurrendæ & sedis Apostolicæ absolutioni reservatæ aliisque gravissimis pœnis subjecit. Unde hujusmodi simplicia non minùs quàm solennia Religionis vota, sicut personam ad conjugium validè ineundum inhabilem reddendi, per *Constit. cit.* sic etiam illius initi & solummodo Rati dissolvendi vim habebunt. Accedit; quòd Pius V. *Constitutione*, quæ incipit, *Dum indefessè, 7. Julij 1571. edita*, omnibus ejusdem Societatis Religiosis specialiter concesserit; ut in eis locum habeant omnes dispositiones in favorem aliorum Religiosorum Mendicantium factæ: cujusmodi dispositio- num, cum maximè notabilis & Religioni favorabilis sit, Matrimonium Ratum dirimendi efficacia, hanc edita in illa vota, simplicia quidem, sed Religionis substantialia, habebunt non minùs, quàm in cæteris Mendicantium Ordinibus emissa Professio solennis: & si non haberent, Matrimonii Rati vinculum foret impedimentum essentiale Societatem ingrediendi conjuge invitâ: cujusmodi impedimentis tamen non accensetur Constitur. Societatis *p. 1. cap. 2. n. 6.* Imò ibi nomine Matrimonii solum consummatum venire, patet ex Exam. General. *cap. 2. n. 4.* dum consummatum exprimit, id quòd solummodo Ratum est, non obscurè excludente, *arg. l. Si inter 15. ff. de Except. rei judic.*

His tamen non obstantibus, efficaciam illam votis simplicibus unanimi consensu & meritò negant *cit.* Suarez *Lib. 4. cap. 2.*

○ ○ ○ ○

cap. 2.

cap. 2. n. 3. Sanchez Lib. 2. de Matrim. disp. 18. n. 6. Valquez 1. 2. disp. 165. cap. 10. & ceteri memorata Societatis DD. moderni. Ratio, quâ nituntur, firma est; quòd eam vim Religiosus status non acceperit à Naturali & Divino, ut paulò post ostendetur: Jure autem Ecclesiastico c. Verum, c. Ex publico cit. secundum communem, c. Ex parte cit. textui conformem, ferèque à DD. receptum intellectum, ea vis & efficacia solum tribuitur Professioni, quæ per vota Religionis solennia, & ex parte tam acceptantis quàm voventis perpetua habetur. Quòd validdè confirmatur; quia tribus votis simplicibus in Societate editis Matrimonium Ratum solutum non fuit, imò iis obstricti Matrimonium validè inire potuerunt ante cit. Constitutionem Gregorianam, quæ incipit Ascendente: istâ autem circa Matrimonium ante contractum & Ratum nihil est innovatum: sed ejusmodi votis solummodo indulta est vis dirimendi illud postea contrahendum. Unde planè corrui in contrarium allata ratio prima; quia Professio eam vim non habet præcisè; quòd constituat statum Religiosum; sed; quòd sit Solennis.

II. Neque legitime inferitur, Matrimonium Ratum esse impedimentum essentielle ingressus Societatis, conjuge invitâ; quia eam ingressus conjux eò ligatus capax est Professionis: cujus aliis Religiosis familiaris infueta dilatio, ne deserto conjugio justò difficilior evadat, ejus confortem Religionem ingressum, unò probationis annò exactò, ad professionem admittendum, censent cit. Suarez n. 13. & Perez de Matr. disp. 20. sect. 4. n. 12.

Non magis urget Constitutio Pii V. quia ea Beatus iste Ecclesiæ Antistes non loquitur de conditionibus annexis ipsis votis, sed de Privilegiis, favoribus & prærogativis concessis ipsis personis, & non

repugnantibus speciali Instituto Societatis: in qua edita vota simplicia Matrimonium contrahendum non irritant, antequam istud dirimendi vim acciperent, à cit. Constit. Gregoriana, ut cit. Suarez n. 14. & Perez n. 13. adnotentur.

Dubium & controversia quibusdam quòd Jure Matrimonium Ratum dirimendi vim habeat Professio Religiosa. Fides enim, hodièque sunt graves DD. quòd illi huic ex Natura sua competere, assererent, quòd constituat statum conjugii perfectiorem eique repugnantem: & si mors spiritualis, can. Placuit 2. P. Sicut 16. q. 1. ac proinde, sicut mors Naturalis carnalis Consummati, Novell. 22. cap. 1. pr. sic ipsa Rati Matrimonii Vinculum suâ Naturâ dissolvat.

Alii, & fere maximi nominis DD. vim refundunt in Jus Divinum; quòd quòd sacrorum Canonum conditio non hanc illi non tam conferant, quàm alio de competere supponant; sic enim Innocentius Papa can. Desponsata 27. q. 1. cit. dicit, Puella desponsata licere Monasterium sibi eligere, Jus non ipse constituit, sed constitutum declarat: sic Alexander III. eam efficaciam ex Sacri interpretum eloquii deducit c. Ex publico cit. Innocentius III. c. Ex parte cit. Matrimonium per verba de præterito contractum nullo casu dissolvi, asserit; nisi ex revocatione Divina, quâ sancti quidam ex nuptiis vocati perhibentur, c. Verum cit. parum verò; quòd, sicut Consummati, sic etiam Ratum conjugium insolubilitatem suam habeat ex Jure Divino, Matth. cap. 19. v. 6. quòd id dissolvendi potestatem à Deo summo Pontifici indultam, cum ex nullo Sacro textu constet, id solvendi vim, quam Professio habet, à Divina dispensatione profectam, asserere est necesse.

Alii demum, licet rationibus ipsis relatatum posteriorem Opinionem valde proba-

probabilem reddi agnoscant, Conjugii tamen dirimendi vim Professioni immediate à potestate Ecclesiastica concessam, probabilius defendunt cum Hostiensis in *Ex publico cit. V. Consummarum* Joan. Andr. *ibid.* n. 7. Felino *Consil.* 16. n. 19. Medina *Lib. 5. de Sacr. hom. Continentia* à cap. 86. Lessio *Lib. 2. de J. & J. cap. 4. n. 69.* Suarez *Tom. 3. de Relig. lib. 9. cap. 6. à n. 20.* García p. 7. de *Benef. cap. 10. n. 76.* Laiman *Lib. 5. tract. 10. p. 3. cap. 6. à n. 3.* Perez de *Matrim. disp. 20. s. 3. n. 11.* & Fagnano *in c. Ex parte cit. n. 8.* Nuntantur hi DD. triplici fundamentò.

Primum est; quòd Professio matrimonium Ratum non dirimat præcisè ratione Continentiæ & reliquorum Religionis votorum; quia aliàs id dirimerent etiam vota simplicia, edita in Societate JESU; cum sint vera vota Religionis & verum statum Religiosum constituent: sed ratione Solennitatis, ut non obscure insinuat Tridentinum *Sess. 24. can. 6. & 9.* eam vim tribuens Professioni Solenni, quò verò non solennem minimè obscure excludit: Solennitatem autem non à Naturali aut Divino, sed Ecclesiastico Jure profectam, indubitatè confet ex *c. Unico cit. & c. Constitutione Gregoriana*, quæ incipit *Ascendente*.

15. Alterum est; quòd hujus efficaciz matrimonio Rato à Christo indultæ in Sacris paginis nullum extet vestigium, præsertim cum S. Joannem Evangelistam, quem à nuptiis in Cana Galilææ celebratis ad Apostolatam vocatum, aliqui volunt, jam ante à Christo vocatum constet ex *Matth. cap. 4. v. 21. & Marci cap. 1. v. 29.* eumque nuptiis, ut Christi Domini, discipulum, non ut sponsum, inter fuisse, ostendant Eminentissimi Toletus in *Joan. cap. 2. à n. 13.* & Baronius *Tom. 1. An- naliu. Eccles. à n. 31.*

Postremum; quòd Conjugium il-

lud ex gravi causa dissolvendi potestas plurimum conferat ad promovendum in Ecclesia Divini cultus & animarum bonum: quæ autem ad hujusmodi boni promotionem necessaria aut valde conducens est, potestas S. Petro ejusque successoribus concessa sit verbis, *Tu es Petrus & quodcumque solveris super terram &c. Matth. cap. 16. v. 19. & Pasce oves meas Joannis cap. 21. v. 17.*

Neque hanc doctrinam evertunt, aut 16. oppositas Opiniones persuadent rationes, contra illam pro his deductæ.

Pro prima quidem; quia imprimis, si ea vis Professioni competeret ratione perfectionis Status per eam assumpti, eadem adstruenda etiam esset votis Simplicibus editis in Religione ab Ecclesia approbata, contra paulò ante tradita: & ipsis etiam Ordinibus sacris, præsertim Sacerdotali, contra claram decisionem Joan. XX. *Extravag. Unica, de Voto.* Deinde; quia Professio (uti & editio votorum Simplicium Religionis) Mors non verè, sed metaphoricè dicitur; quòd per eam vita mundana deseratur & spiritualis inchoetur. Et demum; quòd eadem Professio stare valeat cum vinculo matrimonii consummati: idque contingat, quoties istò conjugatorum unus cum consensu alterius, vel propter istius adulterium Religionem proficetur, *c. Constitutus 15. c. Veniens 16. &c.*

Pro secunda verò Opinione allata ratio posterior; quia S. Petro & successoribus eam potestatem à Christo Domino concessam, jam est dictum. Prior; quia imprimis, esto allegari nequeat canon vel decretum, quò Professioni ea vis primò est indulta; hanc tamen ei ab Ecclesia aliquando indultam ex facto & antiqua Traditione habetur, ut cum *cit. Perez n. 17.* observat Palao *Tract. 28. disp. 3 p. 2. S. & n. 4.* Deinde; quia *c. Ex publico cit.*

00002

Papa

Papa plus non asserit, quàm Divinum eloquium, quòd de uxore absque fornicationis causa non dimittenda, Matth. cap. 19. v. 9. habetur, de matrimonio solum Consummato exaudiendum. Demum; quia Sancti, qui ex revelatione Divina à nuptiis vocati dicuntur *c. Verum & c. Ex parte cit.* ab his vocati sunt revelatione sive inspiratione Divinâ, sibi specialiter factâ: non Universali & in Evangelio promulgatâ Lege aliquâ, *cit. Perez n. 20.*

ARTICULUS II.

De Ingressu Religionis post matrimonium Consummatum.

SUMMARIUM.

17. Post hoc ingressus ille conjugii patet tribus casibus.
18. I. Coniuge liberè ac sponte consentiente.
19. Istò invito Religionem ingressi professio nulla est:
20. Vim tamen habet voti simplicis Continentiæ:
21. Non etiam Obedientiæ vel Paupertatis.
22. Post mutuum Continentiæ votum ingressus revocari valet:
23. Nisi renuntiatum sit omni juri Coniugali.
24. Uxor validè matrimonium inquit post mortem viri, professi Religionem.
25. Non etiam post sacram ejus Ordinationem.
26. Coniugem Religionem ingressum alter sequi, vel Continentiam votare debet.
27. Licet, hoc eò non prestante, Professio subsistat.

28. Mariti Ordinatione facta non videtur matrimonium Ratum.
29. Uxor Religionem ingredi de beatissimi ad Episcopatum:
30. Non etiam ad Cardinalatum velid.
31. II. Coniuge fornicante, invitante:
32. Non etiam nocenti, Religionem ingressu permissu est:
33. Nisi ei respicienti alter veniat reconciliari.
34. III. Coniuge lapsò in Heresim:
35. Quem tamen respicientem monachi recipere tenentur.
36. Nisi Ecclesia iudicò diverterit.

DEinde Religionem ingressi Coniugati etiam post matrimonium jam Consummatum possunt tribus casibus,

Primus est, quò uterque, vel ipsorum alter id facit, alterò liberè consentiente: quò tamen casu, si conjux reliquus parentis aut de incontinentia suspectus sit, ad Religionem transire etiam ipse debet: si vero senex sive ætatis valde procreta & de incontinentia non suspectus sit, in seculo remanere, editò perpetuæ Continentiæ voto, potest, secundum decisiones *c. Consis 4. c. Uxoratus 9. c. Ad Apostolicam 19. & c. Significavit 18.*

Si, inquam, Liberè: imò & Spontè consentiat; quia, si consensus gravi & injulio metu extortus fuisset, invalida professio foret, *can. Notificasti, 33. q. 1. & c. Decretus 17. b. Rubr.* Ratio est; quia Juramentum sicut matrimonium non nisi liberè & spontaneò consensu iniri, voluerunt: sic eò ad individuum vitæ societatem obligatio recessum (seclusò adulterio aliæ similis divortii causâ) sine consortis spontaneo, hoc est, nullâ vi metive injulio extortò consensu non permiserunt; quia contrariorum eadem est ratio & disciplina, *l. 1. p. 3. d.*